

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

יצא לאור בתאריך:

כה' סיון תשע"ב

פרשה:

פרשת קרח

כותרת:

נשים - כוח ממתן ומיישב בעולם

פרוייקט בחסות "משרד השלוחים"

הדברים על אחריות הכותב בלבד

פרשת קרח

נשים - כוח ממתן ומיישב בעולם

מה יש יותר בעולם - גברים או נשים? אם משאירים זאת בידיים של הקב"ה, הרי שעל כל מאה בנות - נולדים 106 בנים. מדובר בנתון שהוכח פעם אחר פעם במשך שנים רבות. הקב"ה דואג שהמספר יהיה כמעט שווה.

אולם בשלושים שנה האחרונות מתרחשת בעולם "שואה" של בנות. מאז שבאה בדיקת האולטרה-סאונד לעולם ואנשים יודעים בשלב מוקדם מאד את מין התינוק, פעמים רבות כשהם מגלים שזו בת - הם מבצעים הפלה רח"ל. התופעה הזאת נפוצה בעיקר במזרח הרחוק ובעוד מדינות רבות אחרות.

ישנם מקומות בסין שעל כל מאה בנות - נולדים מאה וחמישים בנים. וישנם מקומות שנולדים מספר כפול של בנים מאשר בנות. במשך שלושים השנים האחרונות נאבדו 163 מיליון בנות באמצעות הפלות רח"ל!

מה עומד מאחורי התופעה הזאת? פשוט מאד: באותן מדינות הנוהג הוא שכדי לחתן את הבת מחוייבים להעניק נדוניה, וההורים פשוט מעוניינים לחסוך את ההוצאה הזאת. בהודו התפרסמה פעם מודעה שהכריזה: "מוטב לשלם עכשיו 500 דולר עבור אולטרה-סאונד מאשר לשלם 5000 דולר מאוחר יותר".

אולם כאשר מנסים להתערב ולשנות סדרי בראשית וסדרי עולם לא יוצא מזה שום דבר טוב. ראשית, הרי כתוצאה ישירה מכך, בעולם בכלל ובמזרח הרחוק בפרט ישנם יותר גברים מאשר נשים. ההורים חוסכים הרבה כסף כדי שיוכלו למצוא כלה לבנם ולשלם לה את הנדוניה. האבסורד הוא שברגע שהמצב התהפך ולכולם יש רק בנים, הרי שהחובה לשלם את הנדוניה מוטלת על הבנים.

אבל יתרה מזו: ההיסטוריה הוכיחה שבכל דור ובכל מקום שמספר הגברים היה רב ממספר הנשים התחוללו יותר מלחמות ודם רב נשפך.

כיום בהודו למשל, המדד המדוייק ביותר כדי לבדוק את רמת הפשיעה באזורים מסויימים, היא לא השאלה מהי הרמה הכלכלית של המקום אלא דווקא מהו מספר הגברים לעומת מספרן של הנשים באזור הזה. בכל מקום שיש הבדל והפרש גדול לטובת מספר הגברים - מוכח שרמת הפשיעה שם גבוהה יותר.

את הרעיון הזה שנשים הן כוח ממתן בעולם אנחנו מוצאים בפרשת השבוע.

הפרשה פותחת במילים "ויקח קרח בן יצהר... ודתן ואבירם ואון בן פלת בני ראובן". כל אלו התחילו לעורר מחלוקת על משה. הם באו בתואנה "כל העדה כולם קדושים... ומדוע תתנשאו על קהל ה'" - "כולם שמעו דברים בסיני מפי הגבורה... לא אתם לבדכם שמעתם בסיני אנכי ה' אלקיך, כל העדה שמעו" (במדבר טז, ג - רש"י). כלומר, הטענה שלהם היתה: במה אתם יותר טובים מאיתנו?

מה היה רצונו האמיתי של קרח? זאת אנו מבינים מתוך תשובתו של משה רבינו אליו. לא די לך בזה שאתה לוי אלא "ובקשתם גם כהונה". לאמיתו של דבר, קרח נשא עיניים לכהונה הרמה של כהן גדול.

אנחנו מכירים את המשך הסיפור, כיצד משה רבינו ניסה להשכין שלום עמם והם לא הסכימו, עד שלבסוף האדמה בלעה אותם חיים.

כאשר קוראים את כל הסיפור מגלים שבכל מהלך הדין-ודברים שמשה ניהל עם בעלי המחלוקת מוזכרים אך ורק שמם של קרח ודתן ואבירם, ואילו שמו של און בן פלת לא מוזכר כלל. לאן הוא נעלם?

אומרת הגמרא במסכת סנהדרין (קט, ב): אמר רב "אשתו הצילתו" - אשתו של און בן פלת הצילה אותו ממוות. היא דיברה על לבו ואמרה לו מה לך ולכל המחלוקת הזאת? הלא מתחולל כאן ויכוח מיהו המנהיג, האם הוא משה רבינו או קרח, אך אתה בוודאי לא תהיה המנהיג, ומה לך ולצרה הזאת.

קרח רצה להיות הכהן הגדול, הוא טען שהמשרה הזאת מגיעה לו יותר מאשר לאהרן הכהן. אבל הוא לפחות נמנה על בני שבט לוי ולכן ישנו סיכוי מסויים שאולי הוא יקבל את המשרה הזאת. אבל אתה - אמרה לו אשתו - נמנה על בני שבט ראובן, בוודאי אינך יכול להיות הכהן הגדול!

און בן פלת סיפר לאשתו שבאסיפה שהיתה לו עם קרח ודתן ואבירם, כאשר הם החליטו לצאת למלחמה נגד משה רבינו הוא נשבע אמונים לקרח שהוא יתמוך בו עד הסוף, וכיצד אפוא הוא יברח כעת מן המערכה ויחלל את השבועה. אשתו הרגיעה אותו ואמרה לו שהיא כבר תסדר עבורו את הענינים.

היא השקתה אותו יין והוא השתכר כהוגן. היא השכיבה אותו בתוך הבית וישבה בחוץ ליד הדלת באופן לא כל כך צנוע. כשאנשיו של קרח באו לקרוא לאון להפגנה הבאה, הם התביישו להתקרב אל הבית, ובינתיים נבלעה עדת קרח בתוך האדמה.

גם לאחר המעשה, התבייש און להראות את פניו לפני משה רבינו. אחרי הנס האדיר שהתרחש ולאחר שכולם השכילו לראות שמשה הוא שליחו של ה', הוא התבייש על כך שהוא נמנה בין חבריו של קרח והתבייש לצאת מן הבית.

שוב היתה זאת אשתו שאמרה לו שהיא תסדר את הענינים. היא הלכה ועמדה לפני משה רבינו והחלה לבכות. משה שאל את סובביו מי האשה הבוכיה הזאת ומדוע היא בוכה. וסיפרו לו את כל הסיפור של און בן פלת ושהיא הצילה אותו מן המחלוקת. משה רבינו - העניו מכל אדם - הלך איתה ביחד לביתה, עמד ליד הדלת וקרא לאון ואמר לו "המקום ימחול לך" (מדה"ג במדבר טז, לב).

אומר הרבי שמהסיפור הזה של אשת און בן פלת לומדים את הכוח הרב שיש לנשי ישראל שבכוון להשפיע על כל הבית ובעצם להציל את המשפחה מרדת שחת (ילקוטי שיחות' כרך ב עמ' 690).

כולם מכירים את הפסוק "אני לדודי ודודי לי". הפסוק הזה מתנוסס על גבי הזמנות לחתונות וישנם אף כאלו שהפסוק הזה חרוט להם על השרשרת וכו'. זהו ביטוי שגור ונפוץ שמסמל את האהבה שבין בעל לאשה.

אבל הפסוק הזה מ'שיר השירים' מכוון למשהו עמוק יותר. הוא מהווה משל על היחס של כנסת ישראל והקב"ה. הקב"ה הוא הבעל ואנחנו עם ישראל כולו (כולל הגברים) הם האשה של הקב"ה.

כשם שהנשים בעולם משמשות ככוח ממתן ומיישב, ודווקא בכוחן ובהשפעתן ניתן להביא שלום, כך גם התפקיד של עם ישראל הוא לעשות שלום בין הקב"ה לעולם. ובלשון המדרש "אומה שעשת שלום ביני ובין עולמי" (בראשית רבה ס"ו, ב).

המדרש אומר "שלא ברא הקב"ה בעולמו דבר אחד לבטלה" (בר"ר יח). כלומר, לכל דבר יש מטרה ותכלית, ואם-כן כאשר יש דברים וכוחות בעולם שאינם מנוצלים לטובת האנושות הרי זה בזבוז של הבריאה של הקב"ה.

הקב"ה כביכול אומר אני מעניק לכם את האפשרויות ואתם לא משכילים לנצל אותם. למה הדבר דומה? אשתך מכינה וטורחת להכין לך ארוחה טובה, ולבסוף אתה אפילו לא אוכל אותה. חובה על האדם לגלות ולנצל את כל הכוחות המשוקעים בבריאה.

בהיסטוריה של העולם, היהודים הם אלו - יותר מכל עם אחר - שתרמו להתפתחות של העולם בכל המקצועות ובכל השטחים והתחומים. מספר המדענים היהודים הוא שלא בערך למספרם בכל אומה אחרת. זה היה נתון נכון לפני מאות שנים וכך גם כיום הזה. המדענים מגלים את כחו של הקב"ה בעולם.

זוהי דרך אחת כיצד אנחנו עושים שלום בין הקב"ה והעולם.

אבל ישנה עוד דרך הרבה יותר משמעותית: מתי מתחוללת מלחמה בין אנשים? כאשר אחד לא מכיר את השני. עד שבא עם ישראל, העולם לא הכיר את בורא העולם. כולם עסקו בעבודת אלילים, כל אחד יצר אליל אישי. ואז הופיע עמודו של עולם - אברהם אבינו ולימד את העולם שיש אלוקים. בתחילה אנשים לעגו לו ולחמו בו, אבל לאט לאט הרעיון שלו התפשט והיום רוב רובו של העולם כולו מאמין בא-ל אחד.

על-ידי הפצת הרעיון של האמונה בה', איך שכל נברא ונברא בעולם נברא ע"י הקב"ה, וכתוצאה מכך כל דבר ובוודאי כל אדם חשוב בעיני הקב"ה, הרי שזה יוצר קשר ויחס בין הנברא לבוראו ומביא שלום בינו לבין הקב"ה.

ובזכות שאנחנו עוסקים בעשיית שלום בין הקב"ה לבין עולמו נזכה לקיום התפילה "עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן".

פרוייקט בחסות "משרד השלוחים"

הדברים על אחריות הכותב בלבד